

Kádár István angyalházi emlékei

Kádár István tagja olvasókörünknek, és szívesen mesél emlékeiről. Nádudvaron született 1926-ban, és ott járt iskolába, de fiatalságát szülei angyalházi tanyáján töltötte, és így emlékezett azokra az időkre:

Az angyalházi gyerekeknek a Köseleszegbe kellett iskolába járni (debreceni föld). Kádár nagyapám elhatározta, hogy másfél kataszteri hold földet ajándékoz az iskola felépítéséhez, így aztán 1939-ben megépült az angyalházi iskola, azután ide jártak a gyerekek. Angyalházán egy iskola, 59 kis fástanya volt. Sajnos most már ezek mind eltűntek, a kommunizmus áldozatai lettek.

A tanyák élete az 1906. évben kezdődött, és hatvan évig tartott. Az iskola élete huszonöt évig tartott. Az iskola épülete egyben művelődési ház is volt, színdarabokat adtak elő, bankettek és bálók rendeztek, sőt istentiszteletek is tartottak. Úrvacsorát vettem itt én is, orvosi rendelés is volt hetente egy alkalommal délután (receptírás, vizsgálat, a gyógyszerek egy része is beszerezhető volt). Minden héten vasárnap délután táncdélután volt, hétköznap este táncstanulás, gyakorlás. Az iskola vizsgával végződött. A lányok varrtak, hímzett zsebkendőt adtak a fiúknak, akiket ők megtiszteltek, azért táncoltatták őket. A fiúk csokit, cukrot adtak a lányoknak. Azokat a zsebkendőket, amiket én kaptam, beadtam a szoboszlói múzeumba.

Az első bálom húsvétkor volt. Ezelőtt nemcsak húsvéti, hanem pünkösdi, arató vagy Lajos-napi és szilveszteri bálók voltak.

Kádár-család az angyalházi tanyán 1954-ben. Balról István, az anyja, húga, édesapja és testvére, Lajos (Részlet a Szókimondó folyóiratból)

István bácsi nagyapja Kádár Sándor volt, ő adományozott 2000 □-öl földterületet iskola létesítésére Angyalházán.

Kádár István egy vele készült interjú kapcsán bemutatta azt a dokumentumot, amelyben a Hajdúszoboszlói Tanács elfogadja nagyszülei felajánlását iskola létesítésére, és dönt az iskola felépítéséről. 1938-ban az Angyalházi iskola felépítésének költségét a dokumentum szerint 13000 Pengőben határozták meg, amelyből 9000 Pengőt az állam 4000 Pengőt a város biztosít, a telket, pedig Kádár Sándor és felesége adományozzák.

Az iskola az 1939/40 tanévben Dávid László vezetésével kezdte meg működését, 38 tanulóval. Egy-tantermes épület volt, tanítói lakással.

Angyalházi tanyai iskola létesítése.-

V É G H A T Á R O Z A T.

M. Kir. Kultuskereslet azon rendelkezését, hogy Hajdú-
bocsotóid megyei város határában újabb három tanyai népiskola felül-
litést határosta el és az iskolák építéséhez egyenként 9000-9000 P
állományt helyen kijelölésbe, - készséggel tudomásul vesszük és ar-
ra való tekintettel, hogy az angyalházi tanyai iskola létesítéséhez
id. Kádár Sándor és neje angyalházi tanyai lakosok 2.000 P-él terü-
letű ingatlanul hozzájárulnak, az angyalházi tanyai iskola felépi-
tését eszenel elhatározzuk s mivel az építésein^{keresztül} egy iskola é-
pítés 15.000 P-be kerül, az angyalházi iskola építésére az 1938.
évi költségvetésünkbe 4.000 P-t beállítani rendelünk s megbizuk Pol-
gármesterünket, hogy ezen összeg kifizetéséről az 1938. évi költségve-
tésben gondoskodjék.-

Egyben id. Kádár Sándor és neje hajdúbocsotóid lakosok
azon ajánlatát, hogy iskola építési célra 2.000 P-él területű ingat-
lan ajándékosnak a városnak, - elfogadjuk s megbizuk Polgármeste-
rünket, hogy id. Kádár Sándor és neje angyalházi tanyai lakosokkal
az ajándékosai szerződést kösse meg s terjessze elének Jövőknyve
előjából.-

Id. Kádár Sándor angyalházi tanyai lakosnak a tanyai
lakosság iskoláztatása s így a magyar kultúra terjedése érdekében
tett nagy ajándékáért s város községe nevében hálás köszönetet
mondunk s egyben kimondjuk azt is, hogy az iskolát ajándékos nevé-
ről nevezzük el s nevüket az iskola felében elhelyesendő márványtá-
blán örökítjük meg.-

A 6386/926.-200. kgy. sz. véghatározatum alapján eszen
iskolát, mint ref. jellegű felekezeti iskolát s ref. Egyháznak át-
adni rendeljük s felhívjuk ref. Egyházat, hogy idézett határozatban
vállalt fenntartási kötelezettséget teljesíteni sziveskedjék. A ta-
nító állományához és az nyugdíjnyújtásához való hozzájárulást köte-
lezettségüknek mi is elégét kívánunk tenni s a futás céljára szük-
séges eszen is rendelkezésre bocsátjuk a 6386/936.-200. kgy. sz.
véghatározatban megállapított mértékben.-

Ezzel Polgármesterünk, Kir. Tanfelügyelőt Debrecenben
és id. Kádár Sándor angyalházi tanyai lakost értesítjük.-

K i r a t a s

Mah
Királyi

István bácsi versben is megörökítette angyalházi emlékeit:

2

Előszó

Kedves olvasóim
E pár kis verseim
Írtam a magányban
Benső sugallatra

A puszta szívében
Déliaból élében
Pacsirta zengésben
Rovar zümmögésben

Olvassák jókedvvel.
Egy kis türelemmel
Ha unalmas talán
Előttem ne mutassák

Gondoljanak arra:
Paraszt ifjú írta
Eke szarvát fogva
Bukdos barázdába.

Kelt: Puszta-angyalháza 1949. VI. 25. 8 h 37 p

3

Angyalháza

Kanyargó Kadarcs mentén
Angyalháza határ részén
Ötvenkilenc kis fás tanya
Szorgos emberek otthona
Hajnal pirkad áll munkába
Késő este veti ágyba

Termelik a kukoricát
Meg a ringó búzagalászt
Árpát, zabot meg a repcét
Napraforgót, egyéb féjét.
Tanyák között egy Iskola
A gyermekek okítója.

Tanyák mellett a nagy puszta
Déliabos Magyar róna
Gulya, ménes legel rajta
Kolompol a szürke gulya
Hangzik pásztor kurjantása

30

Csikós ostor pattogása.

Puszta szélén a Sas csárda
Pásztor, utas betér oda
Hallatszik a magyar nóta
Meg a sok szép pásztor nóta

Odébb van a Város tanya
Itt lakik a puszta gazda
Mellette a bikák óla
A bikák téli szállása

Kelet felől jön egy orkán
Ezeket mind felfalván
Nincs fás tanya, nincs Iskola
Nincsen ménes, nincsen gulya

Nem hallik a kolomp hangja
A pásztorok kurjantása

Elpusztult a Sas csárda
Nem hallik a magyar nóta

A Délibáb már nem játszik
Angyalháza buslakodik

A múlt idő öröme
A jelenkor bánatára
Kopjafát állítottunk
Volt Iskola udvarára

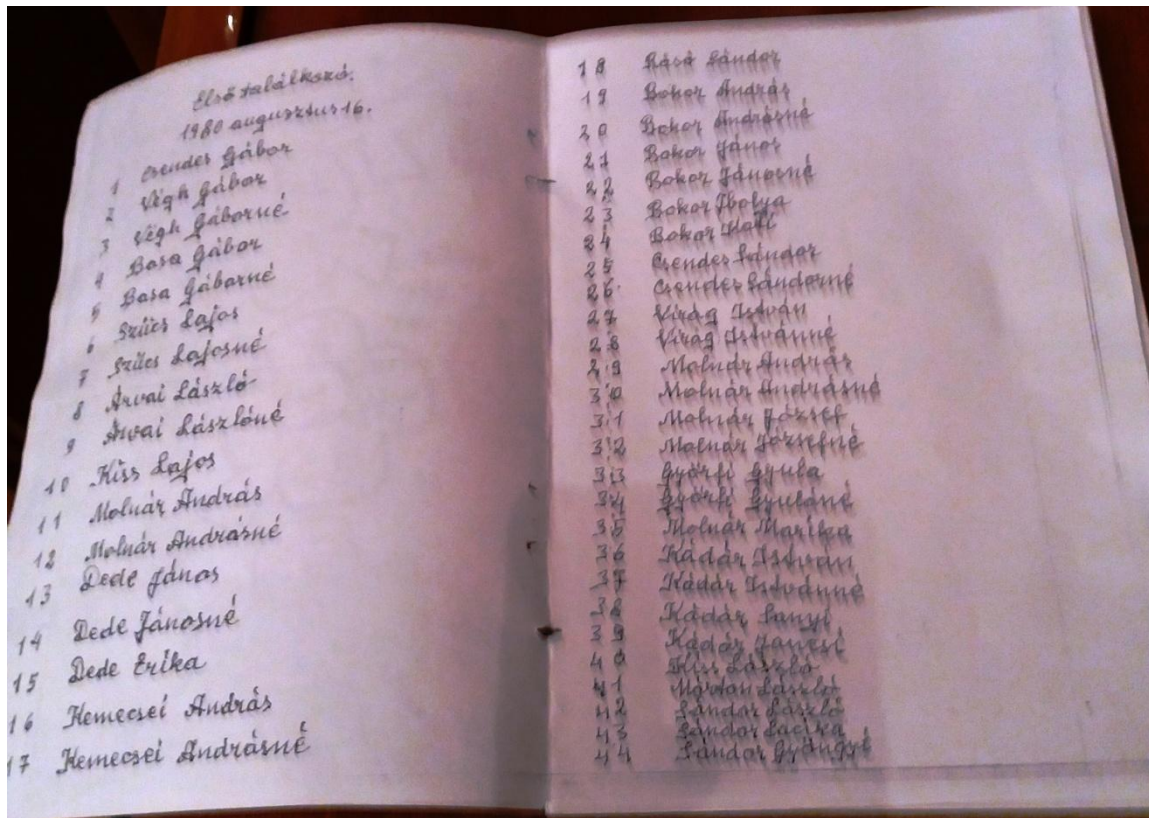
Aki ezt a verset írta
Negyven évig volt otthona

Kelt: 2009. 08. 09. 22 h

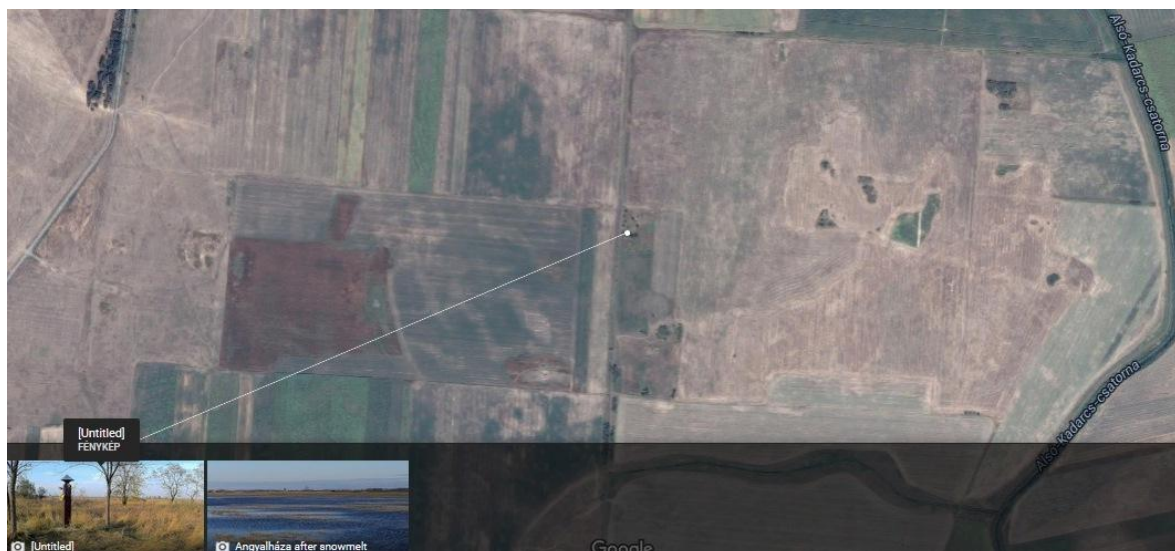
31

1980-ban a Kádár család megszervezte a tanyatalálkozót Angyalházán, és azóta is rendszeresen összejönnek az egykori időkre emlékezni, bár egyre fogyatkozó létszámmal.

Az első találkozó írásos emléke:

Az iskolát nem sokkal az 1965-ös bezárása után lebontották, a tanyatalálkozó résztvevői emléktáblával megjelölték az iskola helyét:

Az emléktábla felirata: „1906-1965-1975. Az Angyalházi határrészen, a délibáb ölében ringatózott 59 kis fástanya. Az egykor itt élők örömei és küzdelmei, a távoli gulya, ménes kolompjai, a pásztorok kurjongatásai, karikásaik pattogása, valamint az ehelyütt állott, az 1939-ben épült és 1965-ben bezárt iskola emlékére állítottuk e kopjafát.”